

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/327/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117225185
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117225185.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25 , 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária, JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti žalovanému: Z. Ď., M.. R., T.. XX.XX.XXXX, H. C. S. XXX/X, XXX XX S., o zaplatenie 797,94 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 532,50 € spolu s úrokmi z omeškania:

- vo výške 5,05 % ročne:

o zo sumy 40,50 €:

§ od 05.08.2015 do zaplatenia,

o zo sumy 15 € od:

§ 02.09.2015 do zaplatenia,

§ 02.10.2015 do zaplatenia,

§ 02.11.2015 do zaplatenia,

§ 02.12.2015 do zaplatenia,

§ 02.01.2016 do zaplatenia,

§ 02.02.2016 do zaplatenia,

§ 02.03.2016 do zaplatenia,

- vo výške 5 % ročne:

o zo sumy 15 € od:

§ 02.04.2016 do zaplatenia,

§ 02.05.2016 do zaplatenia,

§ 02.06.2016 do zaplatenia,

§ 02.07.2016 do zaplatenia,

§ 02.08.2016 do zaplatenia,

§ 02.09.2016 do zaplatenia,

§ 02.10.2016 do zaplatenia,

§ 02.11.2016 do zaplatenia,

§ 02.12.2016 do zaplatenia,

§ 02.01.2017 do zaplatenia,

§ 02.02.2017 do zaplatenia,

§ 02.03.2017 do zaplatenia,

§ 02.04.2017 do zaplatenia,

§ 02.05.2017 do zaplatenia,

§ 02.06.2017 do zaplatenia,

§ 02.07.2017 do zaplatenia,

§ 02.08.2017 do zaplatenia,

§ 02.09.2017 do zaplatenia,

§ 02.10.2017 do zaplatenia,

§ 02.11.2017 do zaplatenia,

§ 02.12.2017 do zaplataenia,
§ 02.01.2018 do zaplataenia,
§ 02.02.2018 do zaplataenia,
§ 02.03.2018 do zaplataenia,
§ 02.04.2018 do zaplataenia,
o zo sumy 12,00 € od:
§ 02.05.2018 do zaplataenia,

a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 33,46 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom došlým súdu dňa 19.12.2017 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplataenia sumy 797,94 € ako nedoplatku z úverového vzťahu vzniknutého na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500102499 zo dňa 25.02.2015.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd rozhodol na základe listín tvoriacich súdny spis s zistil nasledujúce:

3.1. Dňa 25.02.2015 mala byť medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o revolvingovom úvere s nasledujúcimi parametrami:

O poskytnutá čiastka úveru - 630 €,

O počet splátok - 42,

O mesačná splátka - 19,82 €,

O ročná úroková sadzba - 17,71 %,

O poplatok za poskytnutie úveru - 63 €.

3.2. Podľa Oznamenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré má byť súčasťou zmluvy, bol dátum prvej splátky - 01.04.2015 a dátum poslednej splátky - 01.09.2018.

3.3. Žalobca v návrhu uviedol, že úver bol zaplatený vo výške 34,50 €.

4. Súd preskúmal zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným a zistil, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda oferta dlžníka sa nachádza v bode 5. tejto zmluvy. Okrem iného dlžník požadoval, aby mu bol poskytnutý úver, ktorého RPMN bude predstavovať výšku 25,76% ročne. V bode 6. zmluvy sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktoré sú zhodné s ofertou dlžníka okrem údajov o RPMN. V zmluve bola dohodnutá RPMN vo výške 25,48% ročne.

5. Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 9Csp/327/2017 - 35 zo dňa 14.05.2018, v ktorom dospel k nasledujúcim právnym záverom uvedeným v odôvodnení rozsudku:

5. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah:

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

5.1. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov. Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene výšky RPMN, dochádza tým k zmene podstatných náležitostí Zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu Zmluvy, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú predmetom tohto konania, uzavreté neboli. Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého: „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o Dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“ Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka. Rozpor oferty a jej prijatia je zvýraznený ešte aj „Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“, ktoré oproti návrhu obsahuje ďalšie údaje ako napr. pomer istiny a úroku v splátke; dátum splatnosti prvej splátky úveru; dátum splatnosti poslednej splátky úveru a pod.

5.2. Vyššie uvedený záver o neexistencii úverovej zmluvy bol potvrdený rozsudkom KS v PO sp. zn. 7Co/11/2017 - Žiadosť o poskytnutie úveru obsiahnutá v bode 5 zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Ak žalovaný zmenil údaj o RPMN fakticky išlo v zmysle ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> o odmietnutie návrhu žalobcu, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Tento nový návrh musel byť prijatý žalobcom v účastníkmi dojednanej písomnej forme. Povinnosť uzatvoriť zmluvu v písomnej forme priamo vyplýva z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. V zmysle bodu 13 zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11. 09. 2014 na jej uzatvorenie sa vyžadovalo riadne vyplnenie zmluvy a následné podpísanie. K písomnému prijatiu nového návrhu v zmysle ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> zo strany žalobcu nedošlo, a preto ani zmluva o revolvingovom úvere platne vzniknúť nemohla.

5.3. Rovnaký záver prijal KS v PO aj vo veci sp. zn. 6Co/320/2015 z 28.03.2017 - Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobkyňu úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou „oznámenia veriteľa o schválení úveru“. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (18.08.2011) nemala vedomosť o výške RPMN, resp. bola jej známa len „predpokladaná RPMN“ ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“, keďže k tomuto došlo až dňa 23.08.2011.

K odvolacím dôvodom odvolací súd ešte uvádza, že je možné proces uzatvárania zmlúv rozdeliť a fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien. Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalovaný v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalobkyňa prijať. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj.

Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že v žiadosti žalobkyne bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 70,01 %, pričom v oznámení veriteľa o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 66,59 %. V tejto súvislosti neobstojí argument žalovaného, že RPMN nemôže byť predmetom dohody a že jej výpočet je konkrétne určený, jej výška však musí byť riadne určená a predstretá spotrebiteľovi v čase vzniku dohody. Nemôže byť zmenená jednostranným úkonom zo strany žalovaného.

Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva platne nevznikla, z tohto dôvodu žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel. Odvolací súd poukazuje na § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457 <[aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523457'&ucin-k-dni='30.12.9999'](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/)> Občianskeho zákonníka s tým, že plnenie bez právneho dôvodu malo za následok vznik bezdôvodného obohatenia, ktoré je nutné vydať tomu, na úkor koho bolo získané. Keďže žalobkyňa vrátila žalovanému viac

finančných prostriedkov ako jej bolo žalovaným poskytnutých, na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo dôvodné zaviazať žalovaného.

5.4. Vyššie uvedený právny záver sa zdá byť prijatý minimálne väčšinovo, keďže je uvedený aj rozhodnutím KS v PO sp. zn. 17Co/73/2016, 2Co/51/2017, najnovšie 21Co/109/2017 z 26.04.2018, v rozhodnutí KS v BB sp. zn. 13Co/1266/2014, 15Co/768/2014, KS v Žiline sp.zn. 5Co/797/2014, 6Co/107/2016 a ďalších.

6. K názoru žalobcu, že súčasťou zmluvy je aj „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere“, súd ešte dodáva, že ide o listinu vydanú žalobcom až po podpise zmluvy dlžníkom, ktorá len prehlbuje nesúlad medzi návrhom a prijatím zmluvy, tak ako je vyššie uvedené. KS v Žiline vo veci sp. zn. 6Co/107/2016 k tejto otázke uviedol - Krajský súd vyhodnotil oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany odporkyne.

7. Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo).

7.1. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 107 ods.1 OZ - Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods.2 OZ - Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

7.2. K poskytnutiu úveru (reálne len vo výške 567 € z dôvodu odčítania poplatku 63 €) došlo zo strany žalobcu 25.02.2015. Týmto dňom mal žalobca k dispozícii všetky skutkové okolnosti o tom, že zmluva nevznikla. To, či ich takto vyhodnotil alebo nie, je už otázkou právneho posúdenia, ktoré je pre plynutie premlčacej lehoty irelevantné. Subjektívna premlčacia lehota tak uplynula 25.02.2017. Ak teda žaloba bola podaná až dňa 19.12.2017 bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty a preto ju súd zamietol.

8. Na základe odvolania žalobcu, KS v Prešove uznesením č.k. 17Co/124/2018 - 53 zo dňa 06.11.2018 rozsudok OS Prešov zrušil, pričom uviedol nasledujúce:

Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že úverová zmluva č. 8500102499 nevznikla pre nesúlad údajov uvedených v návrhu a v akceptácii návrhu vyjadrených v bode 5. a 6. Žiadosti / zmluvy (RPMN). Odvolací súd sa s uvedeným záverom nestotožňuje.

Spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi (§ 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej aj „ZoSÚ“). V predmetnej úverovej zmluve boli esenciálne náležitosti stanovené Obchodným zákonníkom (§ 497) schválené; výška úveru 630 Eur, akceptovaná výška 630 Eur, navrhnutá úroková sadzba 17,71 %, akceptovaná 17,71 %, navrhnuté úverové obdobie 42 mesiacov, akceptované 42 mesiacov. Ak sú všetky vstupné údaje pre celkové náklady (tzv. RPMN) dohodnuté, je problematické sa stotožniť s názorom, že zmluva nevznikla.

Údaj o RPMN je síce dôležitý, no podľa názoru odvolacieho súdu v prípade chybného uvedenia RPMN, treba vyvodiť opatrenie, ktoré pre tento inštitút reguluje osobitný predpis (lex specialis; ZoSÚ), a to až po prípadnú bezúročnosť pre neuvedenie RPMN. Inak by mohli nastať situácie, že spotrebiteľský úver by mal všetky náležitosti, ktoré Obchodný zákonník stanovuje, no pre stotinu percenta v RPMN

by sa zmluva považovala za neuzavretú, čo v konečnom dôsledku by bolo v rozpore so záujmami spotrebiteľov, pretože by museli úverové prostriedky jednorazovo vrátiť, kým napríklad pri bezúročnosti zostávajú splátky zachované.

Za daného stavu je záver súdu prvej inštancie o vzniku bezdôvodného obohatenia a premlčania nároku na jeho vydanie predčasný. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť dôvodnosť žaloby s tým, že súd bude vychádzať z toho, že zmluva o úvere bola medzi stranami sporu uzatvorená, avšak túto ako právny titul vzniku žalobcom uplatneného práva na plnenie súd prvej inštancie posúdi z hľadiska jej súladu s normami zameranými na ochranu spotrebiteľa, existencie neprijateľných podmienok, uvedenia jej obligatórných náležitostí a pod.. Rozhodne tiež o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

8. Napriek tomu, že odvolací súd neuviedol v zrušujúcom uznesení prečo sa odkláňa od rozhodovacej praxe krajského súdu vrátane svojho skoršieho rozhodnutia (17Co/73/2016 - Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne ani žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd konštatuje, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. K odvolacím dôvodom týkajúcim sa podmienok uzavretia zmluvy, zmluvnej voľnosti odvolací súd uvádza, že predpokladom vzniku zmluvy je návrh toho, kto mieni uzavrieť zmluvu. Návrh zmluvy musí byť prejavom vôle smerujúcej k uzavretiu zmluvy, musí byť adresovaný, určitý. Pritom včasné vyhlásenie osobou, ktorej bol návrh určený, a z ktorého možno vyvodíť jej súhlas, je prijatím návrhu. Ide o jednostranný adresovaný právny úkon adresáta návrhu, ktorým akceptuje návrh (ofertu) v jeho celom rozsahu (obsahu), a tým prejavuje súhlas s uzavretím zmluvy. Forma tohto včasného vyhlásenia nie je predpísaná, okrem prípadov, keď ju určuje zákon alebo dohoda účastníkov. Platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy je zmluva uzavretá a nadobúda účinnosť. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Uvedené bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán. Vzhľadom na uvedené a poukazujúc na v napadnutom rozsudku citované ust. § 43, § 43a, § 43c a § 44 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> č. 40/1964 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Zb. odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, že žalovaným bol predstretý nový návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí úveru a to bez toho, aby žalobkyňou došlo k prijatiu tohto nového návrhu. Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobkyňu úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou „oznámenia veriteľa o schválení úveru“. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (11.01.2013) nemala vedomosť o výške RPMN, ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“, keďže k tomuto došlo až dňa 14.01.2013. K odvolacím dôvodom odvolací súd ešte uvádza, že je možné proces uzatvárania zmlúv rozdeliť na fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien. Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalobca v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalobkyňa prijať. Žalovaný nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj. Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že v žiadosti žalobkyne bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 70 %, pričom v oznámení veriteľa o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 68,27 %. V tejto súvislosti neobstojí odvolacia námietka, že RPMN nemôže byť predmetom dohody a že jej výpočet je konkrétne určený, jej výška však musí byť riadne určená

a predostretá spotrebiteľovi v čase vzniku dohody. Nemôže byť zmenená jednostranným úkonom zo strany žalovaného. V danom prípade nejde o neuvedenie údajov o RPMN v zmluve (čo by malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle zákona č.129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z.z.), keďže prejav vôle žalobkyne aj prejav vôle žalovaného majú písomnú formu a obsahujú údaje o RPMN. Nový návrh žalovaného však nebol žalobkyňou prijatý, čo znamená, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo. Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva nevznikla, z tohto dôvodu žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvného dojednania zamietol a s poukazom na § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel, majúc za to, že plnenie bez právneho dôvodu malo za následok vznik bezdôvodného obohatenia, ktoré je nutné vydať tomu, na úkor koho bolo získané. Keďže žalobkyňa vrátila žalovanému viac finančných prostriedkov ako jej bolo žalovaným poskytnutých, na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo dôvodné zaviazat' žalovaného. Vzhľadom na skutočnosť, že nie je možné určiť neplatnosť právneho úkonu, ktorý de iure nikdy nevznikol a teda neexistuje, odvolacie námietky žalobkyne týkajúce sa dôvodov neprijateľnosti, neplatnosti zmluvného dojednania o poskytnutí služby odvolací súd vyhodnotil ako bezpredmetné. Z rovnakého dôvodu považoval odvolací súd za bezpredmetné aj námietky žalovaného týkajúce sa zmluvného dojednania o poskytnutí služby, obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmluve v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že pri konštatovaní neexistencie zmluvy by nebolo možné aplikovať ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, odvolací súd uvádza, že postavenie žalobkyne nebolo za danej situácie znevýhodnené. Keďže zmluva nevznikla, žalovaný nebol oprávnený požadovať od žalobkyne žiadne iné plnenie ako len to, ktoré zodpovedalo výške ním poskytnutých peňažných prostriedkov. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného o nesprávnom vyhodnotení momentu, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa omeškaním žalovaného nezaoberal, uvedenú skutočnosť neskúmal ani sa k nej nevyjadroval a žalovanému napadnutým rozsudkom nebola uložená žiadna povinnosť, ktorá by bola spätá s jeho prípadným omeškaním (napr. povinnosť uhradiť úrok z omeškania a pod.). Keďže touto námietkou žalovaný nereagoval na závery súdu prvej inštancie vyslovené v napadnutom rozhodnutí, odvolací súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú. Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> potvrdil. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> v spojení s § 396 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo, keďže žiadna zo strán nebola v odvolacom konaní plne úspešná.) bol okresný súd pri novom prejednaní veci jeho právnym názorom, že zmluva o úvere vznikla, viazaný.

9. Podľa § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy - zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať písm.j) - ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, písm.k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9.1. Keďže zmluva o úvere neobsahuje predpoklady výpočtu RPMN a ani termíny splátok úveru (vrátane uvedenia splatnosti prvej a poslednej splátky) nastáva následok podľa § 11 ods.1 písm.b) zákona č. 129/2010 Z.z. - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), teda že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov.

10. Podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z.

(1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

(2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa

využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

10.1. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

10.2. KS v Prešove v rozsudku sp. zn. 20Cp/72/2017 uviedol - „V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.z., v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať.“

10.3. Podľa NSS ČR sp. zn. 1 As 30/2015 - Dle kasačného soudu je třeba uvedené závěry krajského soudu chápat ve vzájemné souvislosti tak, že součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, podloženého odborností a profesionalitou, aby byly zjištěny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Proto je nutno dovodit také požadavek na doložení tvrzení dlužníka o jeho majetkových poměrech. Samotné ničím nedoložené prohlášení spotřebitele nemůže vést k řádnému prověření jeho schopnosti splácet úvěr, neboť se dle slov krajského soudu jedná o situace, kdy by osoba jednající s odbornou péčí měla a

mohla mať pochybnosti o pravdivosti tvrzených skutočností. Smyslom zakotvení povinnosti poskytovateľú spotrebiteľských úverů posudzovať úveruschopnosť spotrebiteľa (§ 9 odst. 1 zákona o spotrebiteľskom úveru) je predovšetkým ochrana spotrebiteľů pred rizikovými úvermi a ďalej riešenie problému rastoucího zadlžeností domácností (viz dôvodová zpráva k zákonu o spotrebiteľskom úveru). Povinnosť veľiteľa posúdiť pred uzavrením smlouvy bonitu spotrebiteľa predstavuje pre spotrebiteľa i určitú záruku, že veľiteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby jej do určité míry chránil pred neschopnosť splácat. Primárnym chráneným zájmom je zde ochrana spotrebiteľa pred neodpovedným poskytnutím úveru, ktoré by vedlo k jeho insolvenčii se všemi negativními následky, a to jak ekonomickými v podobě ztráty majetku, tak společenskými v podobě společenské stigmatizace (viz Wachtlová, L., Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úveru. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 99).

10.4. Je teda zřejmé, že § 11 ods.2 zákona o spotřebitelských úveroch treba vykladať tak, aby sa dosiahol jeho účel a to zabránenie zadlžovania nebonitnej časti obyvateľstva. V rámci tohto cieľa potom súd § 11 ods.2 veta tretia zákona č. 129/2010 Z.z. vykladá tak, že veľiteľ je povinný skúmať bonitu klienta ako cez rôzne registre, tak aj analýzou príjmov a výdavkov klienta, prihliadajúc na to, že skúmanie bonity cez rôzne registre je síce rýchle a pohodlné ale nie komplexné vzhľadom na obmedzený počet údajov z registrov plynúcich.

10.5. Pri riešení otázky skúmania bonity žalovaného zo strany žalobcu môže súd vychádzať iba z dokladov, ktoré mu žalobca predložil. Žalobca nepredložil výpis zo žiadneho registra. Predložil iba potvrdenie o dôchodku žalovaného vo výške 266,60 € a výpis z účtu za obdobie od 01.12.2014 - 31.12.2014. Ku dňu 01.12.2014 bol na účte debetný zostatok - 9,00 € a k 31.12.2014 debetný zostatok - 7,74 €.

10.5. Je zřejmé, že žalobca spôsobom vyššie uvedeným nepostupoval, čoho výsledkom je, že predčasné zosplatenie úveru neprichádza do úvahy a žalovaný je povinný z prejednávaneho úverového vzťahu vrátiť iba istinu a nie aj úroky a poplatky a jeho predčasné zosplatenie je neplatné.

11. Úver bol poskytnutý vo výške 567 € (630 € - zrazený poplatok 63 €) a vrátená bola suma 34,50 €. Dlžná istina tak predstavuje 532,50 €. Z mesačnej splátky 19,82 € predstavovala istina 15,00 €. Prvá splátka mala byť splatná dňa 01.04.2015. Zaplatená suma 34,50 € tak zahŕňa splátku č. 1 - 01.04.2015 v rozsahu 15 €, splátku č. 2 - 01.05.2015 v rozsahu 15 € a splátku č. 3 - 01.06.2015 v rozsahu 4,50 €.

10. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veľiteľom, má veľiteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veľiteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veľiteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 NV č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka - Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10.1. Žalobca požadoval úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 797,94 € od 05.08.2015 až do zaplattenia. Súd priznal úroky z omeškania z istiny dlžnej k 05.08.2015 (k tomuto dňu bola dlžná istina 10,50 € zo splátky č. 3 - 01.06.2015, 15 € zo splátky č. 4 - 01.07.2015 a 15 € zo splátky č. 5 - 01.08.2015, spolu 40,50 €) a následne z istiny každej splátky odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti. Výška základnej sadzby ECB bola do 16.03.2017 vo výške 0,05% ročne a po tomto dni 0,00% ročne a preto výška úrokov z omeškania je 5,05% ročne a 5,00% ročne.

11. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods.2 C.s.p. - O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11.1. Žalobca požadoval zaplattenie sumy 797,94 € a priznaná mu bola suma 532,50 €. Úspech žalobcu - 66,73%, úspech žalovaného - 33,27%, čistý úspech žalobcu a nárok na náhradu trov konania - 33,46%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.